

Σ.Κ.

Αιτιολογική έκθεση
του Σχεδίου Νόμου του υπουργείου Οικονομικών με τίτλο
«Μείωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. και βελτιώσεις στην ρύθμιση οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση
του ν. 4611/2019»

Άρθρο 1

Μείωση ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1, ειδικά για το έτος 2019, χορηγείται μείωση στο συνολικό ποσό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων ανάλογα με τη συνολική αξία της περιουσίας τους. Ειδικότερα, εισάγεται ποσοστιαία μείωση επί του ποσού του φόρου (κύριου και συμπληρωματικού), με κριτήριο την αξία της ακίνητης περιουσίας, από την οποία εξαιρείται η αξία των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού. Η μείωση του φόρου κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου εφαρμόζεται μετά τις προβλεπόμενες στο άρθρο 7 του ν. 4223/2013 σχετικές εκπτώσεις και μειώσεις. Η ρύθμιση αυτή ανακουφίζει το σύνολο των φορολογούμενων φυσικών προσώπων, καθώς δεν εξαιρείται κανείς από το πεδίο εφαρμογής της, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τους πιο αδύναμους και τη μεσαία τάξη. Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται η ορθολογικότερη και αρτιότερη δικαιοκρατική εφαρμογή του εν λόγω φόρου, στη βάση του αντικειμενικού κριτηρίου της αξίας της ακίνητης περιουσίας του υποκειμένου, και σύμφωνα με τις αρχές της φοροδοτικής ικανότητας και της αναλογικής ισότητας των φορολογουμένων. Επισημαίνεται ότι με την διάταξη του άρθρου 24 παρ. 2 του ν. 4579/2018, το ρυθμιστικό περιεχόμενο της οποίας καταργείται με την παρούσα, δημιουργούνταν στρεβλώσεις και ανισότητες μεταξύ των φορολογουμένων, καθώς προέκυπταν επάλληλες και ανισομεγέθεις κατηγορίες φορολογουμένων με διαφορετικές επιβαρύνσεις, οι οποίες έθιγαν κατά κύριο λόγο τη μεσαία τάξη.

Η προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 κρίνεται απαραίτητη για την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 2

Τροποποίηση των διατάξεων των άρθρων 98, 99, 100, 103 και 104
του ν. 4611/2019 (Α' 73)

Με το άρθρο 2 τροποποιούνται διατάξεις της ρύθμισης βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ., τα Ελεγκτικά Κέντρα και τα Τελωνεία του ν. 4611/2019, διορθώνοντας στρεβλώσεις, ανισότητες και αδικίες που καθιστούσαν τη ρύθμιση δυσεφάρμοστη και εν πολλοίς ατελέσφορη.

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις της παρ. 1 καταργείται το άρθρο πέμπτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 27^{ης}.6.2019, αναδρομικά από όταν ίσχυσε.

Ακολούθως, με τις διατάξεις της παρ. 2 αυξάνεται το πλήθος δόσεων της ρύθμισης σε έως εκατόν είκοσι (120), από έως τριάντα έξι (36) που ισχύει σήμερα, για τα νομικά πρόσωπα

και τις νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με συνολική υποχρεωτικά υπαγόμενη στη ρύθμιση βασική οφειλή έως 1.000.000 ευρώ, με ταυτόχρονη απαλλαγή από τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, όπως διαμορφώνονται κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση. Επιτλέον, παρέχεται η δυνατότητα σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, της επιλογής της εφάπαξ εξόφλησης του υπολοίπου αριθμού των δόσεων των ρυθμισμένων οφειλών ή της μετάπτωσης σε μικρότερο αριθμό δόσεων, με ταυτόχρονη απαλλαγή επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, σε ποσοστό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά επιλέγονται. Επισημαίνεται ότι τα προαναφερόμενα νομικά πρόσωπα δικαιούνται να εντάξουν στην προκείμενη ρύθμιση και τις προαιρετικά υπαγόμενες στη ρύθμιση οφειλές τους του άρθρου 100 του ν. 4611/2019, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία, καθώς ο περιορισμένος αριθμός των δόσεων σε συνδυασμό με τα στενά κριτήρια επιλεξιμότητας οδήγησε σε μεγάλη υστέρηση ένταξης στη ρύθμιση νομικών προσώπων και στη de facto αλυσιτέλεια των σχετικών διατάξεων του ν. 4611/2019.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 ορίζεται ως ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης το ποσό των 20 ευρώ. Με την μείωση του ποσού της ελάχιστης δόσης ευνοείται πλήθος μικροοφειλετών, οι οποίοι υποχρεωτικά, λόγω του καθορισμού ως ελάχιστου ποσού δόσης του ποσού των 30 ευρώ, οδηγούνταν άνευ ετέρου σε μικρότερα σχήματα δόσεων. Η προτεινόμενη διάταξη, παρέχει τη δυνατότητα αύξησης των δόσεων, ενθαρρύνει τη συνέπεια και ανακουφίζει τους οφειλέτες, ιδιαιτέρως δε, όσους παράλληλα εξυπηρετούν και άλλες ρυθμίσεις.

Με τις διατάξεις της παρ. 4 προβλέπεται ότι, εφόσον κατά την ένταξη στη ρύθμιση προκαταβληθεί ποσό τουλάχιστον διπλάσιο της μηνιαίας δόσης της ρύθμισης, χορηγείται ισόποση απαλλαγή επί των συνολικών προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής. Η διάταξη κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να δοθούν κίνητρα στους οφειλέτες να αποπληρώσουν τις οφειλές τους σε όσο το δυνατόν λιγότερες δόσεις.

Με τις διατάξεις της παρ. 5 μειώνεται κατά δυο ποσοστιαίες μονάδες (από 5% που ισχύει σήμερα, σε 3%) η επιβάρυνση των ρυθμισμένων οφειλών με τόκο. Η ανωτέρω μείωση του επιτοκίου κρίνεται αναγκαία για την αποφυγή της υπέρμετρης επιβάρυνσης του οφειλέτη, αλλά και της ουσιαστικής καρπώσεως των ωφελημάτων επί των απαλλαγών που παρέχονται στους τόκους και τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Με τις διατάξεις της παρ. 6 διευρύνεται το προαιρετικό πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης, καταλαμβάνοντας οφειλές που βεβαιώνονται μέχρι την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση και αφορούν σε υποχρεώσεις ετών, υποθέσεων και περιόδων μέχρι και 31.12.2018, και οι οποίες καθίστανται ληξιπρόθεσμες μετά την ημερομηνία αυτή, εξαιρουμένων των οφειλών για τις οποίες η προθεσμία υποβολής δήλωσης λήγει μετά τις 31.12.2018. Επισημαίνεται ότι τα τεθέντα με την προτεινόμενη διάταξη κριτήρια επιλεξιμότητας των οφειλών είναι σωρευτικά. Συνεπώς, οφειλές οι οποίες ναι μεν βεβαιώνονται μέχρι την αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση, αλλά αφορούν σε υποχρεώσεις για τις οποίες η προθεσμία υποβολής της σχετικής δήλωσης λήγει μετά την 31-12-2018, δε δύνανται να υπαχθούν στην παρούσα ρύθμιση.

Με τις διατάξεις της παρ. 7 καθίσταται σαφές ότι η ισχύουσα -έκτακτου χαρακτήρα- ρύθμιση του ν. 4611/2019, όπως τροποποιείται με το παρόν άρθρο, αποτελεί την τελευταία δυνατότητα ρυθμίσεως με όρους και προϋποθέσεις έκτακτης φύσεως, μετά δε, τη λήξη της ισχύος της παρούσας, οι οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση θα δύνανται να διευθετούνται μόνο μέσω ενός μόνιμου μηχανισμού ρύθμισης οφειλών.

Με τις διατάξεις της παρ. 8 επιλύεται το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι οφειλέτες του Δημοσίου όταν, πριν από την υπαγωγή στη ρύθμιση, το Δημόσιο έχει επιβάλει κατάσχεση εις χείρας τρίτων, ιδίως πιστωτικών ιδρυμάτων, δεδομένου ότι η ένταξη στη ρύθμιση δεν συνεπάγεται την άρση των κατασχέσεων που έχουν ήδη επιβληθεί. Με αυτόν τον τρόπο όμως, οι οφειλέτες δεν έχουν πρόσβαση στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς και στερούνται τη ρευστότητα που είναι απαραίτητη για τις ανάγκες διαβίωσής τους και τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησής τους. Με τις προτεινόμενες διατάξεις, η επιβληθείσα κατάσχεση «αδρανοποιείται» για τις απαιτήσεις του οφειλέτη μετά τη γνωστοποίηση της αδρανοποίησης της κατάσχεσης στον τρίτο, η δε αδρανοποίηση της κατάσχεσης είναι υποχρεωτική για τη Φορολογική Διοίκηση. Ποσά απαιτήσεων, που γεννήθηκαν πριν από τη γνωστοποίηση στον τρίτο, αποδίδονται στο Δημόσιο, ενώ οι κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους έναντι τόσο του οφειλέτη όσο και των τρίτων που επικαλούνται δικαιώματα ή αξιώσεις, σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης.

Με τις διατάξεις των παρ. 9 έως και 12 προβλέπονται μεταβατικές ρυθμίσεις για τους οφειλέτες που έχουν ήδη προβεί στη ρύθμιση των οφειλών τους με το ισχύον προ των παρουσών τροποποιήσεων θεσμικό πλαίσιο, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να επιλέξουν, εφόσον το επιθυμούν, να υπαχθούν στις ρυθμίσεις του παρόντος. Οι προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις είναι απαραίτητες, καθότι η ρύθμιση του ν. 4611/2019 είναι σε ισχύ από την ημεροχρονολογία ψήφισης του ανωτέρω νόμου (17.5.2019), γεγονός το οποίο καθιστά τις παρούσες νομοθετικές αλλαγές έτι περαιτέρω εργώδεις, αλλά συνάμα πιο ουσιαστικές και πρακτικά ωφέλιμες, υπό το φως των αρχών της ισονομίας και της εξασφάλισης ίσων ευκαιριών.

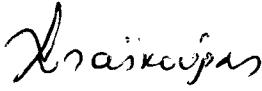
Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Στο άρθρο 3 προβλέπεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζομένων στα άρθρα 1 και 2 του παρόντος.

Αθίνα, 26 Ιουνίου 2019

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Χρήστος Σταϊκούρας